

Protokoll fört vid sammanträde med
SVERIGES ADVOKATSAMFUNDS DISCIPLINNÄMND
den 25 november 2022.

Närvarande: ledamöterna Börje Samuelsson ordförande, Magnus Wallander vice ordförande, Ulrika Borg, Polyana Jensell, Anna Steén, Per Westerberg, Helene Petersson, Sten Bauer och Lars Kruse (ej §§ 304-321) samt generalsekreterare Mia Edwall Insulander.

Närvarande var också Karin Hall, Sofia Rahm och undertecknad sekreterare Eva Angström.

§ 294

Lars Kruse (ej §§ 304-321) och Helene Petersson (§§ 304-321) utsågs att jämte ordförande Börje Samuelsson och generalsekreterare Mia Edwall Insulander justera protokollet.

§ 303

Disciplinärende, Viveka Leksell, Stockholm, Karin Unghanse, Stockholm, och Johanna Unghanse, Sollentuna ./. advokat Marie Wessel, Stockholm (D-2022/0666).

Ärendet hänsköts den 26 augusti 2022 och bordlades den 26 oktober 2022 § 267.

Disciplinnämnden fattade beslut enligt bilaga 173 (erinran).

§

till protokoll den 25 november 2022, § 303

Bilaga 173
(D-2022/0666)

BESLUT

den 25 november 2022

av Sveriges advokatsamfunds disciplinnämnd i disciplinärende Viveka Leksell, Karin Unghanse, Stockholm, och Johanna Unghanse, Sollentuna ./ . advokat Marie Wessel, Stockholm

Bakgrund

Anmälarna och deras syster är dödsbodelägare i boet efter deras mor. Marie Wessel är ombud för anmälarnas syster i boutredningen.

Anmälan

Viveka Leksell, Karin Unghanse och Johanna Unghanse har i anmälan som kom in till Advokatsamfundet den 17 mars 2022 riktat anmärkningar mot Marie Wessel och anført i huvudsak följande.

Deras mor avled den 8 juni 2021 och efterlämnade som dödsbodelägare sina fyra döttrar. Ett testamente i original har presenterats som upprättats av deras mor den 19 januari 2018. Testamentet har godkänts av deras syster medan de har bekräftat att de tagit del av en bestyrkt kopia av testamentet. Enligt testamentet ska de endast utfå laglotten medan deras syster ska erhålla resterande del av boet, dvs. 62,5 %. Därtill ska deras syster på sin lott enligt det nämnda testamentet erhålla fastighetsbolaget Unghanse Förvaltning AB:s röststarka A-aktier.

På bouppteckningsförrättningen framförde de att testamentets giltighet ifrågasattes av dem, vilket är antecknat i en att-sats i bouppteckningen. De har senare i skrift genom sina ombud framfört att de i första hand anser att deras mor återkallat sitt testamente

§

och i andra hand att det är ogiltigt på grund av deras systers medverkan. Vidare gjorde Viveka Leksell gällande att de värdeöverföringar av fastigheter och bostadsrätter till stora värden som skett genom gåvor från deras mor till fastighetsbolaget Unghanse Förvaltning AB ska beaktas vid beräkningen av hennes laglott och återbäras till den del de kränker laglotten enligt 7 kap. 4 § ÄB.

Det har framkommit att deras mor under sommaren 2017 hade kontakt med advokat Cecilia Gunne som arbetar på samma advokatbyrå som Marie Wessel för att få hjälp med att ändra sitt testamente. Cecilia Gunne har till deras mor översänt ett utkast till nytt testamente den 25 augusti 2017. I testamentesutkasten är Cecilia Gunne förordnad som testamentsexekutor – i det ena utkastet tillsammans med Fredrik Renström – och vid hennes förhinder den lämpliga advokat som Lindskog Malmström Advokatbyrå förordnar istället. Deras mor kom av okänd anledning att avsluta uppdraget för Cecilia Gunne.

Om Cecilia Gunne har utfört det beskrivna uppdraget, som ligger nära i tiden till det omtvistade testamentet från 19 januari 2018, föreligger det uppenbar risk för att kunskap som omfattas av tystnadsplikten gentemot den avlidna delas med advokat Marie Wessel till skada för de andra dödsbodelägarna. Marie Wessel borde inte tagit på sig ett uppdrag för deras syster när hennes byråkollega haft ett uppdrag för hennes klients mor som rörde arvet efter henne.

Givet ovanstående kan de inte se att det är förenligt med Advokatsamfundets regler om god advokatsed för Marie Wessel att fortsätta biträda deras syster. Marie Wessel har emellertid svarat, när jävsinvändning framförts av deras ombud, att enligt hennes och byråns bedömning föreligger ingen intressekonflikt då de inte alls har någon kunskap som omfattas av eventuell tystnadsplikt som kan ha betydelse i fördelningen av arvet efter deras mor.

De delar inte Marie Wessels bedömning att de inte alls har någon kunskap som omfattas av eventuell tystnadsplikt som kan ha betydelse vid tvister rörande senare testamentes giltighet och gåvor som getts av den avlidna som kan kränka bröstarvinges laglott. Deras mor har naturligtvis förmedlat sina tankar och vilja även om hon valt att inte gå vidare med utkasten som Cecilia Gunne upprättat som kan ha betydelse nu. Det ska t.ex. noteras att Johanna och Karin Unghanse skulle erhålla arvslotten enligt testamentesutkastet som Cecilia Unghanse upprättat, medan de enligt det senare

§

omtvistade testamentet endast ska erhålla laglotten. Vad som fick den avlidna att ändra sig vad gäller arvet till döttrarna Johanna och Karin Unghanse kan vara sådan kunskap som Cecilia Gunne har. I likhet med att Cecilia Gunne, som är skatterättsjurist, kan ha lämnat skatterättsliga råd som kan ha betydelse vid kommande fördelning av arvet som är till nackdel för dem och till fördel för deras syster.

Cecilia Gunne kan även ha fått kunskap om sådant som inte är rena sakomständigheter som den avlidnas personlighet och fysiska och mentala hälsa samt förhållningssätt som kan få betydelse vid en rättegång. Cecilia Gunnes uppdrag ligger i närtid till det omtvistade testamentet och det är inte uteslutet att hon kan komma att höras som vittne i en framtida rättegång. Om deras syster har kunskap om vad Cecilia Gunne känner till är det möjligt att hon inte samtycker till att hon befrias från sin tystnadsplikt om det är till hennes nackdel.

Sammanfattningsvis har Marie Wessel genom att inte frånträda sitt uppdrag att företräda deras syster vid boutredningen efter deras mor och de tvister som kan bli aktuella rörande arvet brutit mot god advokatsed.

Anmälarna har gett in två testamenten.

Advokatens yttrande

Marie Wessel har tillbakavisat anmärkningarna och anfört i huvudsak följande.

Det vitsordas att hennes kollega Cecilia Gunne upprättat utkast till testamente för anmälarnas mor i augusti 2017. Utkasten till testamenten kom dock aldrig att undertecknas då anmälarnas mor avbröt sitt uppdrag hos Lindskog Malmström efter att sista utkastet skickats. Enligt uppgift har anmälarnas mor upprättat diverse olika utkast och testamenten genom åren. Efter att anmälarnas mor avlidit har framkommit att hon den 19 januari 2018 upprättade ett testamente via Sten Bergström. I detta testamente är Sten Bergström och Boel Simonsson vid Nordia förordnade som testamentsexekutorer. Tvist föreligger om dessa ska förordnas som boutredningsmän eller ej. Hon har åtagit sig ett uppdrag för anmälarnas syster avseende arvet efter deras mor. Arvet avser bl.a. ett stort fastighetsbolag.

Vid bedömningen om jäv förelåg eller inte när anmälarnas syster vände sig till henne gjorde de (hon och Cecilia Gunne) en bedömning att de helt saknar kännedom om

§

anmälarnas mors viljeyttring efter hösten 2017. De saknar helt kännedom om varför hon inte undertecknade 2017 års utkast och än mer varför hon valde att anlita annan rådgivare och att göra ett testamente med ett annat innehåll än 2017 års utkast. De saknade vidare all kännedom om vad som förevarit avseende anmälarnas mor fram till hennes bortgång sommaren 2021.

Efter att anmälarnas ombud påtalat att de ansåg jäv föreligga gjorde hon en ny bedömning varvid hon på nytt kom fram till att det inte förelåg skäl att avträda uppdraget då hon gjorde bedömningen att det inte fanns risk för att kunskap som omfattas av advokatens tystnadsplikt avseende anmälarnas mor kan ha betydelse i frågan i nu förevarande ärende.

Sammanfattningsvis är hennes uppfattning att hon inte alls brutit mot god advokatetik.

Nämndens bedömning och beslut

Anmälarna har i anmälan framfört att Marie Wessel varit förhindrad att företräda deras syster i boutredningen avseende deras mor eftersom en byråkollega till Marie Wessel bistått deras mor med att upprätta förslag på testamenten och på så sätt har en intressekonflikt förelagat. Marie Wessel har tillbakavisat anmärkningarna och redogjort för sina överväganden. Hon har vidgått att en byråkollega haft det aktuella uppdraget för anmälarnas mor men inte ansett att det utgör en intressekonflikt.

Av utredningen framgår att en byråkollega till Marie Wessels tidigare biträtt anmälarnas mor med att upprätta utkast till två testamenten. Även om det är ett annat testamente som presenterats i boutredningen, finns det genom det uppdrag som byråkollegan tidigare haft risk för att kunskap som omfattas av byråkollegans tystnadsplikt kan få betydelse i det nu aktuella ärendet där Marie Wessel är ombud för en av dödsbodelägarna. Det föreligger därmed en intressekonflikt och Marie Wessel har därför varit förhindrad att åta sig uppdraget för anmälarnas syster. Genom att ändå anta uppdraget har Marie Wessel åsidosatt god advokatsed.

§

Nämnden tilldelar därför Marie Wessel erinran enligt 8 kap. 7 § andra stycket rättegångsbalken.

Marie Wessel är skyldig att omedelbart frånträda uppdraget som anmälarnas systems ombud i boutredningen.

Eva Angström

Rätt utdraget intygas

6 / 12 20 22
JHO